

Fantasticu Amis.

54. *gadagahjums.*

Mr. 42.

Trefchdeenâ, 15. (27.) Oktober.

1875.

Rēdaiteera adrese: Pastor Salanowicz, Luttringen pr. Frauenburg

Rn effchismehm

No Waltaiku puses. Ari pee mums netruhkl̄ frohga brahlifchu, kas pa naaktihm peedsehruschi apkahrt staiga dausidamees. To mums rahda schee peedshwojumi: To naakti us 15. September, tika Buhnu Muischaraj mahjäss, weenam puifim ar nasi wehderä eedurts. Lihds schim wehl gan ir pee dsfhwibas, bet — Deew̄s sin, waj wairs warehs wesels tapt? Tapat nedelu preeksch tam, Nudes frohgå puifuchi peedsehruschi fahluschi dumpotees, bet frohdseneeks frohgå nau lahwis tahdu dumpi taisiht; tad nogaidijuschi, kamehr tas wainigais us mahjahm eet un tad us zeka ar mas dsfhwibas pame-tuschi. (Pee scha jau ir dakteris wisas zeribas seudejis ka wesels taps.) Ari weens isdeenejis saldats ir dabujis sawu datu, lursch garam eedams scho nelabu darbu nau usteizis. — Wainigee ir wisi teesahm nodohti, redsehs kas isnahks. — Mihli saimneeki, tehwi un pagasta waldineeki, flataitees jel, ka pa tahm garahm naaktihm tahdi breesmu darbi nenoteek, atzeretees, ka ari jums buhs weenreis atbilda jadohd par sawu nama un amata tureschanu! Kahds meera mihtotajs.

Kursemes nowadu magasinās 1. Janvar 1875. g. bij galawā labibā atrohdami 760,329 puhri, bes tam wehl bij us rudens atbehēfchanu isleeneti 176,121 puhri. Skaidrā naudā bij magasīna kapitala 1 milions un 329,944 rubl. Tā tad magasīnas ir tik leels atspāids, kas sāvēj gan ari zaur dascheem gruhteem gadeem zauri palihdseht. Kā lasitaji to jau fin, wijsus fchohs gadus gudus par to leetu, waj nebuhs labaki labibas magasīnas naudas kapitali pahrwehrtiht un usgla-baht, un kād leetu labi apšver, tad gandrihs latram tahda naudas magasīna jatura gan par labaku; newaijodsehs tad wairs magasīnu ehkas kohpt un buhweht, ne-ehd schurkas nowadu labumu un ne-aisees ik gadus tahda leela summa vohstā, prohti tāhs intrefes no ta kapitala, kas labibā gut. Kad to labibu, kas fcho jaungadu magasīnas dihķā guleja, rehkina par 2 rubli puhrā, tad tur bij wehrtiba gandrihs pēc 2 milioni rublu; tee waretu naudā prozentēs nest pēc 100 tuhkf. rublu, bet labibā guledami, ko neweens nemem us leenefchanu, ne-at-nef it neko. Kā dsīrdam, ar fcho leetu esoht nogudrohts, nowadus nepeespeest wijs pēc pahrdoħfchanas, bet atwehleht, ja grib lai ar zeen. gubernatora finu pahrdoħd un eesahkumā wehl kahdu daļu pamet labibā, un pehzak ari fcho naudā pahrwehrti, un wijsu to kapitalu tad tura us intrefehm, tā ka latrā waijadis-bas briħdi war dabuht. Tagad kur pa dſelszeleem ir no tah-lakajahm pefehm peeskape labibu, kad tik nauda ir, nau nemas

wairš jabehdajahš, kur waijadsibā labibu nemt. Un fo wiſu wehl war ar tahn prozentehm labu dariht!

Par mahju pahrdohschann Kursemē waram schihs finas pasneegt. 18⁷⁴/75. gads bij daschās Kursemes pufēs gruhts gads, tā tad nu ar mahju pirkšchanu gahja druzzin wahjal nekā preeskhgadā. 18⁷³/74. g. pahrdewa 475 mahjas (19,319 desetinas par 1,660,715 rubl., t. i. par 1 desetinu zaur zaurim 85 r. 96 f.). Turpretim 18⁷⁴/75. g. 379 mahjas (15,312 desetinas par 1,346,101 rubl., t. i. 88 rubl. 75 kop. ik par 1 desetinu). Kursemē skaita us dūmitmuishahm 11,906 mahjas, no tām ir par dūmitu pahrdohtas 3598 par kahdeem 12^{1/2} milioneem rubļu, pee kām Kurs. kreditbanka leeneja pee 4 milioni r. Zaur zaurim par mahjām ir maffahts 3524 rubl. Starp augščā mineta mahju skaita ir 3357 majo atmuisīchu mahjas, kuru pahrdohschana tik 1870. gadā tika atwehleta, pee šo mahju pahrdohschahm ir daschadi preeskhdarbi wehl ja-isdara, tāpehž tad newar brihnitees, ka wiſu pahrdohts mahju skaitis wehl nau leelaks. Us majoratmuishahm lihds schim ir pahrdohjas 117 mahjas.

Par rudensföhjas laiku. Rudsi kruhmu jau rudenī taisa, tä tad pee rudseem ari agraka fehfhana stahw leelakā fwara, kweefchi tik wehl pawaſarā kruhmu taisa. Agrai fehjai it daschi wispahrigi labumi: augam ir wairak laiks fanemtees kruhmā un eeselt, kas winam dohd wairak ſpehku atturetees pret seemas wehjem, aufstumu un sneegu, un tad ari fehbla no eefahluma ne-usnahk fä waijadsetu, tad tomeht winai wehl ir laiks eeselt. Bet finams pee tam wehl stipri ja-eewehro se- mes pareisa apkohpſchana, augu baribas bagatiba, mitrums un mehslofchana. Nespehzigaku semi waijag agraki apfeht nekä stipri mehſlotu. — Wezi ſemkohpji ſaka, ka rudſi eſoht pelnōs fehjami, t. i. ſemei waijagohtbuht faufai fä pelneem, tad fadihgſtoht weenadaki un ifdohdotees brangi. Un tas ir ganteeſa. Schogad bij ſeme faufa fä pelni, rudſi ari ſmuki fadihga, bet tagad dauds weetās rudſu laukī ir palikufchi melni, tadehl, ka tahrpi tohs no-ehduschi. ſeme bij par dauds faufa un tä tad wareja tahrpi pa vilnam isperinatees. Pee Limbaſcheem weenā laukā us 1 kwadrat pehdas fanemti 20 tahrpi. Tee labakee lihdselki pee tahrpu iſnihzinachanas ir kalki, pelni un ſuperoffſats, kas preekſch fehjas ſemē eestrahdajami.

Rihgā Fenger & Co. fungu kontoris 1. Oktōber ir svehtijis 100 gadu svehtkus, komehr fhis kontoris jau andeli wed. Rihgas rahte un birschu komiteja eevehrodama, ka ta ir augst zeenijama leeta, kad kontoris tahdu laiku netrauzehts pahrdishwo un ka tas tik ir eespehjams ar dñsu andeles gudribu, no kuras wifam vilsehtam atlez aobds un labkabschana.

ir mineto kantoristu ar pagohdinaschanas raksteem apswei-
zinajusi.

26. September starp zitahm leetahm ir ari nospreeduši darbu usnemt, ka igaunu lihds schim raiba rafstiba tohp islihdsinata un weena ortografsja wišpahr tohp eewesta.

Preelsch Tehrpatas augstahs skohlas gada usturam no krohna ir atwehleti 233 tuhfst. rubli.

Us Pehterburgu ir napat finas atnahkuschas, ka Kokan-deeschu wadonis Autobatschi ar fahdeem 10 tuhfs. Kokandeeschu wehlreis mehginajis Kreewu kara spehkam wirsü nahkt, bet tiklihs pomanijis, ka Kreewu generalis Kaufmanis ar leelu spehku nahk preti, tad Autobatschis fahzis mult; Kokandeeschu spehks no kasakeem dseahnts nu fahzis schlikst, drihs bijuschi tilk wehl 5 tuhfsoschi, drihs 500, beidsoht ap wadoni valikuschi tikai 5, kas nu schoreis wehl dabuja pabehtg. Aplahrtejee laudis redsedami Kreewu kara spehka waru, nahk pulkeem un padohdahs Kreewem.

Kaunā 18. September weens tikko usbuwehts, 3 tahschu
namē sagahsahs, par laimu negadijahs neweens zilweks eek-
sfchā. Nedēs lahdū lihderigu amatneeku nau!

Kaspījas juhrā atrohdahs ari filku siwis, bet agrak wi-
nas masā gohdā bij, tāhs nehma tik preeksch trahnaš. Bet
profesors Behr k. scho siwi gohdā zehla, peerahdidams, ka
wina ir tik pat garšchiga, lā Norwegu filke un tā tad no
1855. gada sahkahs stipra filku sveija Kaspījas juhrā.
1855. gadā lehra 16 milioni filku un schini 1875. gadā jau
170 milioni f.

No ahrſemehm.

No Berlines. Bismarckā firsts nau wiś wehl pilnam we-
fels, tik us ſpeeki atspeedees ſpehjoht druzin pa dahrju zee-
reht; dakteri tam aifleeguſchi Keisaram lihds braukt us Italiju,
jo tahdas gohdibu pilnas deenās neweselam wihram deesgan
ſmagi triht us kauleem. Bismarckā weetā Keisars ir lihds
nehmis Bilo fungu, kas ari waldischanas leetās ir dſilſch
pratejs.

Berlinē preeksch nezik nedelahm tika atwehrts jauns ga-
stusis „Kaisershof.“ Kas bij us to lepnako un lohti leeliski
eetaifhts. Tikkō bij atwehrts, tē nu jadfrid, ka swchtdeen to
18. Oktober wifs nams ir no uguns aprihts; bijis lohti leels
uguns grehks, ta ka uguns dsehfjeji peekufuschi strahdajoht un
regimentes nahkuschas palihgā pēe uguns sprizehm strahdaht;
ohtrā deenā dabujuschi uguni nowaldiht.

— Berlines awises rafsta, ka pa Berlines svehru dahrfa eelahm ikdeenas 2 stundas tohpoht wadata labi weza kehwe, prohteet ta ir ta melna kehwe, ko Bruhfchu Lehninsch 1866. g. Bruhfchu-Austreeschu kari jahja pee Sadowas; tagad ta ir 29 gadus weza un bauda schehlastibas maiisi. Jo augstā gohdā stahw wehl ari tas fuksis, ko Wahzu Keisars pee Sedanas jahja, tas wehl ir paschōs labōs gadōs, Keisars us to wehl jahja 1. September pee saldatu rewijs.

Pa wisu Elsaſa ſemi ſchogad wihs ir kohti labi isdewees. Beidsamajōs 50 gaddos nekad wehl nau wihnakalni tik daudſ isdewuſchi. Ida ſchogad.

Bairu seme dohd wifai zitai Wahzsemei schim brihscham dauds lo dohmaht. Jo latoleeni no pahwestneeku partijas ir isdewees walsts runas fungu fapulzé fadabuht leelo puss no sawas partijas wihreem un ar scho balsu wairumu tee tagad spehj dauds teetas nospreest, kas pretosahs Wahzu Keisara

waldibai likumus apgahst un dauds talydas waldibas eeriktes
nostumt, kas pahwestam un katosu basnizai nebuhtu mielas.

No Parishes. Žil fmalki leelōs pilfehtōs blehschu nedarbi tohp strahdati, to dsirdeet ari no fchi notikuma: Weenu deen brauz dilischanka pa kahdu Parishes eelu; tē peelez waktmeisters un durwis pawehris fauz ratōs: „Mani fungi un dahmas, luhdsu esheet us fawu kuli nomohdā, jo tē Juhju pultā sehsch labatu meisteri.“ Tuhdal pajetahs no fehdektä wezs firmgal-wis, ihsti gohda wihrs no isskata un atspeesdamees us fawu speeki ar selta pohgu faka: „Dauds valdeews, es nupat nahku no finanzministerijas un nefu leelas naudas, blehschu pultā es ne azumirkli nepaleeku.“ Sirmgalwis steigschu kahpa ahrā un lihds ar winu weens jauneklis tai fmalkakajā apgehrbā, abi nurdedomi par blehscheem, no kureem nekur gohdigs zil-weks nefpehj-drohsch buht. Tliko abi iskahpuschi, tē wakt-meisters pee ratu durwiham fauz: „Nu mani fungi, wareet drohsc̄hi braukt, sagli ir jau ahrā.“ Abi gohda wihti bij senmekleti saglu meisteri, kas nu bij fakerti. Sinams schandari bij klahrt, kas sirmgalwi lihds ar jaunekli pawadija us zeetumu.

Englantes krohna prinjis, kas kā ūnojahm, grib Englantes bagato koloniju prohti Indijas semi apzeemot, ir 11. Oktober jau zelā dewees. Laulata drāndzene un ziti augsti radi to pamadīja līhds Doweras pilſehtai.

Turku Sultanam behdas augtin aug. Gribedams
nemeerigohs Herzegowineeschus pahriwareht bij pa tahlakahm
gubernahm rekruschi fasaukti, bet tur nu atkal weetu weetahm
ta ihpaschi Turku. Gruhsjä laudis zekahs kahjäs un turahs
pretim, lad grib winus saldatös nemt. Tapehz Sultans gri-
betu wifadi ar Herzegowine-scheem raudsiht ißlihkt, bet par
dauds nedrihkfst laipnibu rahdiht, jo bihstahs, ka nenahf ziti
apqabali ar tahdahm pat peepräfischanahm.

Turku wîrskomandeeris ir atkal finas us Konstantinopoli laibis, ka nemeerneeku pulsî dřib⁹ weenâ dřib⁹ ohtrâ weetâ ir stipri fakauti un isklihdinati, bet dauds tâhdahm sinahm ne-war tizeht. Jo tas ir gan nemeerneeku eradums, ka wini tikklihds leelaku Turku spéhku mana pretim nahfam, iſſchlihahs masöd pulsindöd un fa-eet meschöd un falnajöd. Tâ tad Turki to iſdaudſina par leelu uswarcchanu, bet pebz vahri stundahm nemeerneeki pa ziteem zeleemi zitâ weetâ ir atkal fatezejuschi kohpâ un karö us preekschu. Herzegowineſchi fataisfotees us to, ka wiſu seemu buhs tâ us kara laukeem jawada. Winu wirswadonis Lubobratitsch, — eſoht jau no usſkata wihrs ko wehrt, bruhns no waiga, ar leelu bahrsdu, statls no auguma, 36 gadus wegs — tas nesen teizis: „Mehs ahtral wiſu ſawu ſemi pa tukfneſſi pataiſiſtum neſča Turkam padohfimees.

Serbijas firstam Milanam ir deesgan galwas grohsfchinas, laudis deg pehz lara ar Turkeem un firstam ir jamanahs, ka nefanikhst ar Turku preelsch laika, tapat leelwalstis speesch us to, meeru tureht. Schinis deenäs Serbijä lara leetas at-liku drusjin pee malas, jo firstam Milanam fwehtija kahsas. Aci Kreewu Keijars bij us kahsahni nosuhtijis fawn generali Sumarokowu par apfweizinataju. Augsta bruhte ir skaita no waiga, bet mihloht ari lohti stipri puzetees. Wiss puhrs tika Parise sagatawohts, skrohdere es een maksajuschas 40 tuh- stosch sr., war gan dohmaht, zik leela buhs wisa puhra wehr-tiba bijusi. Par bruhtes kleiti bij nodohmojusi nemt baltu samtu, bet kleite bijusi par dauds smaga, ta tad nesinam waj nebuhs zitu likufes taifites. Kamehr bruhte Parise bij, katruicht weens sulainis tai veenebis skaitu yuku puschi, ko bruhtgans tai katru deen ar telegrafa "kabriht" suhtijis.

Visjannafahs finas.

Minchene. Bairijas ministeri, walsts runas fungu adresē preelsch fawa īehnina til gruhti apsuhdseti, no amata atluhdsahs. Īehniasch tādu wiāu atluhgšchanu netik ween nau peenehmīs, bet turklaht teem zaur ihpaschu rakstu īsteigis, ka ar sawu ministeriju efoht pilnā meerā un pahrleezinahs, ka apaksch wiāas waldischanas walsts lablahfchana wairin wairofees, tamdehl apsohlahs, sawus tagadejus ministerus wi-fadi fargaht un aīstahweht. Walsts runas fungu presidents 21. (9.) Oktōber sapulzē īslasjā īehnina rakstu, kurā runas fungeem leek faziht, ka wiāu adresi negriboht peenemt un brih-notees par to drohschibu, ar ko ziti no wineem sapulzē waldišchanu aīstikuschi. 19. (7.) Oktōber ministeram von Pfeuffer k. us īehnina pawehli runas fungu sapulze bij jaſlehdī un ſhee us mahjahm ja-atlaisch. Ta tad pahwestneeku partijai nau wiā isdeweess pahr Bairijas waldiбу un walsti wirsrohku da-buht. Bet waj nu jau meerā dohfees un neraudsīhs atkal ko jaunu iſgudroht, ar ko waldiſchanai isdewigaki ſchlehrſluš wa-retu zelt, to netizam.

Mailand. Bahzu keisars no Italijas tehnina, printscheem, ministereem un pawalstnreekeem ar augstu gohda zeenischhanu usnemts, dohdahs festdeenâ, tai 23. (11.) Oktober atkal us Berlini atpakał, tur pirmdeenâ pebz pusdeenas teek fagaidihts. Ir scho waldneku draudsigu fa-eetschanohs wifas Eiropas wal-dischanas un awises apsweizina par meera apdrohjchinaschanu.

Jelgawa. 5. Oktober Wahzu Triadibas basnizas chrgelnieks, slaw enais Jelgawas mušķa direktors Rudolf Postel ļ. swineja fawas fudraba amata kahsas. Netik no Jelgawneefem paſcheem, het ir no Nibgas, Pehterburgas un Wahjemes dahrgas dahnas un laimes webleſchanas dewa leezibu, kahdu pateizibu Postel ļ. ar fawu ustizigu puhlinxu par mušķas uſplaukſchanu pelnijees.

Pehterburga. "Beedriba preefsch eewainotu sara wihru un wiwu peederigu apkohpschanaß" luhds dahuwanas famest preefsch Herzogowineeschu un Bosneeschu truhfumu zeetejeem, kas zaur to karu, kas tais rohbeschäss plohsahs, pehdigā pohtā un badā kritisch. R. S-z.

R. S-z.

Sapp., semf., fav., vr.

(Sfat. Latv., 200, Nr. 40.)

Naturetu to par nekahdu wainu, kad rakstneeks peederetu pee
teem, kas faka, ka Latvju mehlei esohit ne-eespehjams to H
issaukt (ta jau wispahriga tumšchu laiku maldishanahs), bet
kad rakstneeks kartupelu neseju Hawkinu raksta ar H, tad jau
redsams, ka winam nau tahdas dohmas, tadeht nesinu, kapehz
wirsch Herschelim to H atmetis, kirsch wahrds nu ahtri la-
soht skan ka erschels, mass sirgels. Tomeht ta leelaka riktig-
rakstneezibas waina ir, ka rakstneeks wiszaur to wahrdi dees-
gan rakstijis Deews gan. Daschi walodas dibinataji faka,
kas wahrdinsch deesgan esohit zehlees no Deewis un gan un ta-
deht to raksta ar maso d „deewisgan“, bet kad Padohmadeweis
to wahrdi rakstijis ar leelo D „Deewis gan“, tad tas wahrds
„Deewis“ leels, rakstihts un no „gan“ schirkts, nosihme pa-
schu Deewu un tadeht ir Deewa wahrda saimoschana, to pee-
sault pee wisahm blehnu un neeku leetahm, bes tam no tahdas
rakstneezibas isnahk dauds aplamibas. Peewedischu til weenu
prohwi. 241. Padohmadeweja lapu pušē Leppewitsch l.
raksta tā: „(Kartupelu) faufu truhdeschanu latrs Deewis gan
pasihst.“ Schē nau wis tā latrums un saprohtams: latrs
(zilweks) deesgan (pilnigi) saproht, bet tā ussfatams, ka latrs
Deewis pilnigi saproht kartupelu fatruhdeschanu, zaur ko ne-

ween Deewēs tohp pasemohits zilwela weetā, het ari tā israh-dahs, kā kād rakstneekam buhtu dauds deewi! jo tas wahrdē kātrs ir tagad preeksch galwašwahrda skaitla wahrdē.

Pirma leela waina ir, fa Padohmadeweja rakstneeks, semkohpjus, kurus tas fauz par sirdsmihleem arajeem, ar dauds fliftakahm azihm usskata nelà tee pateesir, un tohs tadeht neschehligi rahi un strohste ar bishheles pantineem. Desmità lapupuse ir lasams: — „rentes mafaschana pa weetahm gan gruhti nahkahs, bet jums wehl dauds sawadas mafaschanas, kas juhs jo smagi nospesch. Diwreis tildauds mafajeet slinkumam, trihsreis wairak brandwihnam un gekibai un tschetterreis wairak multikbai.“ Tas spreedums teeschom par asu; jo kur gan tahdu faimneeku atradihs, kam par prohwi buhtu jamaka 200 rublus rentes un winsch trihsreis tik dauds, tas ir, 600 r. apdertu brandwihna! Un kad ari starp 1000 weens tahds arastohs, waj tad wifus war wilkt us weena leesta? Ihsumä nemoht rakstneeka griba ir, lai semkohpjii dauds strahdatu, mas guletu, mas ehstu, mas gehrbtohs. Dewitâ lapu puße winsch faka: „Saimneekam un faimneezei buhs sawus darbus ne-apnikuschi un tschakli strahdah.“ Es dohmaju, fa faimneeks un faimneeze, kas par sawu lablahschanan ruhpejahs, bes kahdas leekas skubinaschanas, sawus darbus steigs, un fa daschdeen tee sawus gahjejus uspasedami war wairak darbus dsicht us preefschu neka paschi bes miteschanas strahdadami. Bar guleschanu rakstneeks faka: „Rihta darbs sekahs, — lai katrs faimneeks un latra faimneeze leek ar leeolem selta bohktabeem, — ta ka juhs tahdus pilsehtös us bohdes durwihm buhfeet eeskatijschees — us kahdu kohka waj bleka tahpeli usrakstiht un scho peenagloht wirs gultas. Tad jums arweenu ta mahziba preefsch azihm stahdijees, fa arajam agri, jo agri, gaifminai swihstoht waijaga zeltees.“ Tahtak winsch 55, lapupuse raksta ta: „Deenäs widus guleschana nau deriga, wiswairak jauneem, stipreem zilwekeem, kam pulks asinu meesfäs.“ Ko gan war nolemt no tahdeem spreediumeem un padohmeem? Waj ta tahpele pee gultas ar selta bohktabeem faimneeku un faimneezi zels no gultas ahrä, kad tee buhs aismiguschi? un waj zilwei, kas gaifminai swihstoht zelahs un ar tumfu eet guleht, garäs wafaras deenäs war istikt bes deenawidu guleschanas? Pee semkohpjeem ir wezs, wezs eeradums, fa gahjeeme no Turgeem libds Zehlaupeem jadohd deenwidus un Padohmadeweja raksttajis teiz, tas esohb neweselias.

Pehz wina weselibas mahzibas likumeem warbuht ir wehl weseligaki, tad faimneeks faimneeze, falps, falpone nemas negul. Lai winsch til pats paprohwie waferas garà deenà gaifminai swihstoh t eet pee darba, wifu deenu bes apnikschanas tschakli strahdaht, un wakaròs wehlu eet guleht, tad winsch gan greefsees us ohtru pusi un fazihs: "Deenwidus quieschana ir diktí weseliga!"

Wisswirak us Kursemneezehm, meitahm un feewahm Lep-
pewitsch t. lohti cepiktoees; jo sawâ grahamatâ 218. lapupufê
wirsch flawe Widsemes meitas un feewas, Beepaldseenes,
kà leelas wehrpejas un audejas un Kursemneeku seltenites un
fmukas lihgawinas nofsmahde kà tahdas, kurahm — truhk-
stohk tikumi, darba mihleschanu un peespeeschahanhs, panahkt
laizigu lablahschanu; kas labahk guloh, tehrsejoht un pa
frohgeem jaaktejotees." Èé man ja-atbild, la tillqs un ne-
tiklas meitas ir tapat Kursemè kà Widsemè, un kurâ wairak
labu nekà sliktu feewischku, newar ne pats Salamans finaht,
wismasak Leppewitsch t. Bet rakstneckam par finaschanu un
Kursemneezehm par aissstabweschanu un aissbildinaschanu jasaka,

ka Widsemē, Peebalgas pagasti, ar zilwekeem beeschi apdsih-wotī, kas newar pahrtikl no saweem masas semes augleem un teem tadeht jadodhahs us amateem un andeli. Bet ta leelaka dñiju daka preefch winu oudekleem tohp pirkta lñhgā no fabrikeem un tee preefch pahrdohschanas pagatawoti andekli tohp austi no wihrischkeem. Seewischkahn pectek darba gahdahtpar sawahm walka- un gohda-drehbehm un tahē mas wihrteem pee wehweroftchanas war palihdseht. Un kad Lepewitsch k. eesauzahs: „Saimneeki! gahdajeet no druwahm isskapeht wairak linu un kanepu, meitahm un seewahm ko wehrpt, schketereht un aust!” tad man jašaka: Kad Kursmes fainneezes ar sawahm meitahm ari wairak is-ausch neša apgehrbam un puhram ir wajadsigs, tad jau neweens fainneeks newaretu wehrsaku likt pahreplezu un ar andellu staigaht pa paſauli, ka to dara Peebaldseeni.

(Us preefchū wehl.)

Behrnu luhgschana.

Wezā, jaška Maslawas vilsehtā preefch feneem gadeem stahweja stals nams, kas peedreja kaufmanim wahrdā Wolskoj. Nama fungs andelejahs ar pehrlehm un dahrgeem alminneem; winsch bij taisnis un deewabijigs wihrs un wina darschanas labi isdewahs. Winsch dñshwoja labā pahrtikschana, ar sawejeem meerā un preefā un preefch nabageem rohkas tu-reja arween atwehrtas.

Wina seewa, Marija, bij lehna un mihlige un behrnini auga vreezadamees un rohtadamees.

Wezakais dehls Jahnis bij gudrs un tschakkis vuika. Skohlotaji flaweja wina mundrumu pee mahzischananahs un tik kad nekad oprahja wina pahrgudribu un zitu aistikschana.

Maschinka, drihs astonu gadu weza meitina, deewabijigs, mihlisch behrns, mahtes waigs un tehwa luteklits.

Bet masais Frizis bij mahtes azuraugs un katra zilweka mihtulits.

Wolskoja namu gan wareja saukt par laimigu un svehtitu, bet nama mahte daudsreis fazija, ka pee wiſas laimes behdas tai nospeeschoht ſiedi, kad ta ſahkoht dohmbah pee tahn reisochanahm, kas wiſas vibram ilgadus jaſtaiga un pee kam tam nelaime waretu usbrukt. Wolskoja fungam katra rudens wajadjeja eepirk jaunas prez̄es un tadehl reisoh tahu pa ſemehm, bet toreis zetofchana pa Kreewſemi nebij tilk weegla un patih-kama ſeeta ka tagad, kur eelſch dſellurateem, pa dſelluzeleem, bes publineem un breeſmahm ahtri ka putns war iſſkret zaur wiſu paſauli. Kur tagad, aif Maslawas it ſmuks un apkohtis klajums, tur toreis wiſpahri bij beeſs mesch un zeli, kas zaur meschu gahja, bija ſchauri, alminaini, kalmaini, grawaini, ka tilk ar labi eejahdu ſirgu jahſchu pa teem wareja tilk us preefchū. Zauklos gada laikos no wilkeem tilk dauds newajadjeja baiditees ka ſeemā, kur tee wilzehm apkahrt zee-reja un dauds dñshwibas maitaja. Bet filtos laikos meschi bij pilni ar laupitajeem, kas zelus padarija nedrohſchus, it ihraſchi preefch kaufmaneem, no kureem drohſchi wareja dabuht bagatu laupijumu. Tadehl tad tilk ſtipri un drohſchi laudis drihkſteja dohtees us reisochanu un tee paſchi apbrunojahs ar ſchbineem un pifolehm, ka kad tee eetu us karu.

Wolskoj bij plezigs, ſpebzigs wihrs, ar drohſchu duhſchu. Sawai ſeewai par apmeerinaſchanohs winsch tomehr nereijoja weens pats; bet beedribā ar ziteem kaufmaneem un ſaldati tapa peenemti, kas wiſu pulku apſargaja. Bet tadhā leelā vulka reisoh ari nebij labi; jo laupitaji to weeglaki dabuja finah-

un tad ari pulkeem lohpā laſijahs. Weenreis ari Wolskojam trahpijahs eestigt tadhā laupitaju pulka, no ka winsch til knapi ar ſamu dñshwibu isglahbahs. No ta laika winsch mihtaki weens pats reisija un bij arween ne-aifkarts mahjās pahrhazis.

Ru atkal jauna reisochana tuwojahs, Marija tschakli ſchuwa un adija, lai ſawu wihrtau waretu labi ſataſtu iſlaift zelā. No zeka breeſmahm wina nemas neru naja un to wahrdū „laupitajs“ nelaida ne par ſawahm lubyahm. Turpreti behrni no tadhahm breeſmu leekahm dauds ko weens ohtrem ſtaſtija. Jahnis, kas dauds ſtaſtiaus bij laſijis, masajeem ſtaſtija dauds breeſmigas leetas no ſlepławem nn wilkeem un ſawā prahṭā arween dohmaja, ka gan winsch tehwu waretu glahbt, kad tahi di plehſoni tam wirſu gahſtohs. Winsch fazija: La-bakais eerohzis buhtu, kad tehws panemtu ſihdi leelu dohſi pilnu ar ſaufahm ſmiltihm un ar tahn no newilſchu ſlepławam pē-behrtu azis, kas tam nahtu tuwumā, un tamehr ſlepław azis iſlahnitu un newaretu redſeht, tamehr waretu buht prohjam.

Bet kad ſlepław kahdu no vakaſ noschauj, ko tad lai data? ta Maſchinka prahſia un Jahnis neſinaja, ko tai at-bildeht.

Waj ſlepawī meschā tāpat uſaug ka wiſki un lahtſchi? ta maſais Frizits waizaja.

Ak, ne, Jahnis tam atbildeja, tee daudsreis preefch tam ir bijuſhi kreetni, labi zilweki, kas ir tapuſhi ſpihtigi un pahrgalvji. kuri nekahdai waldfchanai wairs negrib klausht. Doshī ſtarp teem ir ari nabagi zilweki, kas maiſes truhſumā eefahkuſhi ubagoht, bet pee tam palikuſhi arween drohſchaki, palaidigaki un launaki, kas yehdiſi luhgſchanu atmetuſhi, ſahkuſhi ar waru nemt un laupiht.

Tahdas runas masa Frizischa firſninu wiſwairak aifgrahba un winsch dohmigi galwinu grohſija.

Tanī deenā, kad Wolskojam bij ja-iſreiso no mahjahm, it agrā rihtā maſs pulzinsch dewahs us zelu. Pehters, wezais, uſtiziſais nama puſis, weda pee pawadas ſawa lunga ſtaltu, apſeglotu ſirgu. Nikolais, jauns un duhſchigs fulainis, kom ari ſchoreiſ ſawu maiſes tehwu wajadjeja pawadiht, jahja bla-kam us ſawa ſirga. Iſreisotaja iſteneeki, ſeewa un behrnini ſteidsjahs mihti to pawadiht ſihdi tam kalmianam meschā, no kura wiſu pilſehtu wareja pahrfatih.

Ta kalmina weena puſe bij toreis apauguſi ar beeſu meschu un kruhmeem. Us lanku puſi ſteepahs arween tumſchaki beeſumi, tilk preefchā us pilſehtas puſi bij reti lohki. Augſchā, us ta mesha kalmina ſtahweja Kristus bilde un tai bla-kam plakans lihdens almins, uſ ka deewbijigi reisneeki mehdſa iſkraſtib ſawas firſchu luhgſchanas. Kaufmans dohmigi un lehni kahpa uſ ta ſwehita kalmina. Pee weenas rohkas tam bij pækheruſees wina uſtiziſa ſeewina, pee ohras tas weda ſawu maſo Friziti; Jahnits un Maſchinka tezeja pakat. Augſchā tifuschi tee wiſi apſehdahs us ta almina un kluſi ſtatijahs us to jauku brihniſchig ſilſehtu, kuras tohrnu apatee, apſeltitee gali rihtā ſaules ſpohtchumā krahſchui mirdjeja.

Tehws us ſawejeem mihlige luhgſchaneſ fazija: Pee ma-nas laimigas atpakal reisochanas es daudsreis ſchini weetinā eſmu noſehdees, par manu mihtu tehwpiſehtu iſpreezajeſes un ar kahrigahm azibm ſtarp wiſeem juſtu juſteem muhſu nama juſtu mekleſis un preezajeſes juhs atkal redſeht. Kad tas buhs Deewa ſcheligs prahſts, tad yehz kahdeem diweem meh-neſcheem es atkal ſchē apſtahſchohs un mekleſchu muhſu na-minau, eelſch kura Deewa rohſa juhs uſtiziſi lai paſarga.

Lai Deewə to dohtu! ta wina feewina smagi nopyuhſda-
mees atbildeja: jo winas fids bij nospeesta un ta newareja
ſawaldihf sawas ſkumjibas.

Tizu, ta Deew̄s to dohs, ta wihrs winas rohku lehni speesdam̄s fazija. Bet tanī azumirkli Pehters un Nikolais ar surgeem pa zitu zetu kalmā kahpdam̄i teem tuwojahs un schkir-schanahs stunda bij klahu. Wolskojs seewu un behrninus faldi nosluhpstijis teem to labu lihds nest apföhlijis un wifus Deew̄a s̄wehtai sargaschanai atwehlejjis, schkihrabs no mihkajeem lihds ar Nikolaju meschā eejahdams. Behrnini, lamehr ween wehl sawu tehtini wareja redseht, otpakal skatidamees un ar lakaatineem wehdinadami to pawadija, bet mahte, sawas asaras newaredama waldih̄t, azis aissedsa ar sawu schauk-drabnu.

Kad tee diwi jahtneeki no mescha beesumeem pawaditaja azihm bij atrauti un apflehypti, tad mahte lihds ar faweeem behrnineem us zeleem nometahs un wissi karfas luhgchanas suhtija us debesihm, lai Deew's winu tehwu atkal laimigu pec teem atpakat mahjäas pahrwaditu. Tam masam pulsinam aif muguras ari Pehters us zeleem kritis par fawu fungu Deewu pecfauza. Tod wissi kluft peczehlahs un sirdi apmeerinati greesahs atpakat us fawahm mabjahm.

Behz tehwa aifreisoſchanas jau daschas deenas bij aifteze-
juſchias. Behrni dſiſhwoja rahni un bij mahtei pallaufgi; jo
tee gribjeja, fa tehwſ mahjäſ pahrnähgiſ, no teem labu ween
dſirdetu. Ari fakrſ ſteidsahs un puhejahs, kaut ko fataiſiſt,
ar ko tehwu pee wina atnahlfchanas waretu eepreezinah.
Jahnis ar leelu mundrumu zeikinaja lankahrti, fawā behrna
prabtā dohmadams, fa ta tehwam pee wina tahlakahm reiſo-
ſchanahni waretu dereht par zeka rahditaju.

Maschinka adija naudas maku no ſmuki pehrweta ſihda; bet masais Frizits zeikinaja daschadas ehrmigas leetinas, fleyfawus, wilkus, lauwas, kurus wiſus tas gribuja paglabah t preefch tehwa, un tad laudis tahdus kehburus newareja pasiht, tad jaunajam mahlderim bij puhlina deesgan, ifstahſtih, fo latr̄ nosiħme.

Mahye opmekleja sawu flimu draudseni un aiseedama behr-neem atwehleja eet dahrå un wahrtu preeskchå rohtatees, apaksch Pehtera usraudstichanas. Bet Maschinka par to at-laufchanu preezigi fmaididama, Frizitim kaut ko austinätschuksteja, bet ko tas nabadsinsch ihsti nejaprata. Tad Maschinka zepuriti few galwå uslila un ari sehni fawas mijites rohkå panehma, kas wifas ar fpalwähm bij gresnotas.

Pee nama durwihm Maschinka Fahnim waizaja: „Waj tu ar nahfsi mums lihds? Bet tas drusku augsprahdigā garā atbildeja: To es wehl nesīnu, es warbucht ar leelakeem sehneem plohfischohs un ne-eeschu jums lihds eeksch behrnu dahrsing.

Mehs jau behrnu dahrñinā tagad ne-eestim. Maßhinka ar prahliqui waigu atbildeja.

Nu, tur tad juhs eesect? Jahnis brihnidamees waizaja.
 Tad Mašhinka us pirkstu galeem pazeldamees un Jahnas galwu
 pee fewis noleekdoma, tam quisis tschuksteja: Mehs eeñim us
 mescha kainjau, tur Kristus bilde stahw un tur peeluhgßim
 Deewu, lai muhſju tehtinsch wesels pahrnahktu mahjås.

Tas nan waijadsgs. Jahnis atbildeja; Deewu war luhtg
wifas weetâs.

tehtinu pehdigu reis redsejahm un tur memmina lihds ar mums
Deewu luhqusi, tur es luhsu wišmihtaki.

(Uf preefschu weh.)

Abilda Nohka Zuhlinai

(Gutees Latw. Anwises Nr. 28.)

Ko tu, Fuhliht, turi ruhpes,
Mihlestibä knihpa luhpas,
Ko tu fehro, ko tu grasees,
Bruhlganus pehz krahfahm lafees? —

Neprafsi: waj amatneeks,
Skrihwers, kurneeks, semineeks!?

Ta tik nehmejs tewim gadahs —
Ta ifniigs, kas us prezib' wadahs,
Kas ar tewim mi hlo — lihgo —

Ne pebz tawa puhra tihko —
Ko tad gaidi dohmigi —

Tew' un mani mihib' spaida,

Ko lai firds wehl zita gaida!? —
Gefam rudens us mums schmaulkfees

Gesim kohpā — liksim fauktees;
Tad drihs buhs feewina

Pehperkohka J

Pehperkohka Jahnischa.

Latibas un pretšu tirgus Jelgavā, 11. Oktobr., Rīhgā,
11. Oktobr., un Čeepajā, 9. Oktobr. 1875. g.

Māk fāja varž	Telgawā.	Mīhgā.	Leepajā.
$\frac{1}{12}$ t̄f̄hetw. (1 puhru) rudsu	2 r. 30 f.	2 r. 65 f.	2 r. 20 f.
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") kweeschu	3 " 20 "	4 " — "	3 " 50 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") meeschu	2 " 20 "	2 " 15 "	2 " 10 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") auſu	1 " 30 "	1 " 70 "	1 " 50 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") firau	2 " 70 "	3 " 25 "	3 " — "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") rupju rudsu miltu	2 " 10 "	2 " 60 "	2 " 25 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") bīhdeletu	2 " 80 "	4 " — "	3 " 25 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") kweeschu miltu	4 " — "	5 " — "	4 " 50 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") meeschu putraimū	4 " — "	3 " 85 "	3 " 50 "
$\frac{1}{3}$ " " (1 ") faktoseku	— " 75 "	1 " — "	— " 75 "
10 pudu (1 birklawū) feena	5 r. — f.	5 r. — f.	4 r. — f.
$\frac{1}{2}$ " (20 mabrz.) kweesta	5 " 40 "	5 " 60 "	5 " 50 "
$\frac{1}{2}$ " (20 ") dſſels	— " — "	1 " 15 "	1 " 20 "
$\frac{1}{2}$ " (20 ") tabafas	2 " — "	1 " 25 "	2 " 50 "
$\frac{1}{2}$ " (20 ") fahliſtu apinu	— " — "	— " — "	— " — "
$\frac{1}{2}$ " (20 ") krohna ſinu	— " — "	2 " 20 "	2 " — "
$\frac{1}{2}$ " (20 ") braka	— " — "	1 " 10 "	1 " 15 "
1 mužu ſinu feyſlu	9 " — "	9 " 20 "	7 " — "
1 mužu ſtēlu	16 " — "	16 " — "	14 " — "
10 pudu ſartanas fahls	6 " 75 "	6 " 75 "	6 " 20 "
10 " baltas rupjas fahls	6 " 60 "	6 " 60 "	6 " 50 "
10 " " ſimallas fahls	6 " 30 "	6 " 25 "	6 " — "

Atbildas.

J. B. — **J.** Jums ir gan taifniba, ta Latweefchi ir leelt biltschu zeesnitajt un labrabi jaufas bilden laikraktsjus reds. Bet kad gribam bilden pa-fneegi, un ne wis kaut kahdus ijsbradatus lebtsjumius, tad tas maffa labu naudun un fineet vafchi, te Latv. draugu beedriba nemefledama velau, jau ta famu lapu laftajtun til lehti pa-fneegi, ta neweens git. Bet kad nu Latv. awisehm ir tik dandi tublikofchi to laftaju, tas ka zaram ari us preefschu wehl arineemu pee-augs, tad rausfham ari vor to qabdaht.

R. — **Z.** Latv. avisēs negrib vis ween scho to posinobt, bet eftata par fawu ihafchu usdewumu, buht kristiga avisichu lapa farvai tautai.
Latv. aw. apgabbdalajs.

Latv. Avīsēnu apgādātājs: J. W. Safranowicz.

Slundin a fchanas.

No Wolgunteo pagasta waldischanas teek wifem Wolgunteo pagasta lohzelkem zaur fcho finams daribis, fa galwas-naudus isdalschanas russis par 1875/76. g. preefch fchi pagasta ir pagatowohs un divi nedelu laikā, tas ir libds 18. Oktoberi f. g., latram Wolgunteo pagasta lohzelkem fcheit buhdamselam. Tadeht, ja kas dohmatu par fcho isdalschanu dehs mafkas atveglodschanas jeb atswabinafchanas fabdu fuhdsibū zelt, tas lai tozdarahibds 18. Oktoberi f. g., jo wehlak taldas subdibaslaikas netiks flaustas.

Turklahti teek wifas vilfeatu, muischu- un pagasta valisejas zaur fcho veeklajgi lubgtas, minu aprīkos dīshwodamoss Wolgunteo pagasta lohzelkem vee tam peitureht, fa winti fawu galwas naudu un galwaslabibū us wifadu wibsi. wehlakais libds 25. Oktoberi f. g., fcheit atlidsina.

Wolgunteo, 4. Oktoberi 1875.

(Nr. 178.) Pag. wez.: J. Grünfeld.

(S. W.) Pag. skrihw.: J. Starre. 2

No frobna Bezu-muischias pagasta waldischanas (Neuguth Gem. Berw.) Baufkasjaprikt, teek zaur fcho fudinahls, fa galwasnauda par 1875/76. g. preefch Bezu-muischias pagasta ir kafeereeta un kritis to fakalitschanu libds 27. Oktoberi 1875. g. war eeffakt, un ja laikds ar to nebuhtu ar meeru, tas war tai laikā pēc ustrauju teefas tamdeht fuhdsibū zelt; jo pēbz minetas deenas newens wairs netiks flaustis.

Scheit klaht wehl teek wifas abrvus pagasta, dīshwodami, vilns gads gads stabwedami, pēc fchi pagasta peederig lohzelkli usatzinatis, dehs delegirtu (runatoju) jaunvelefschanas preefch 1876.—1879. godus, angfchā minetā deena fcheit fanahls. 2

Bezu-muischias teefas namā, 3. Oktoberi 1875.

(Nr. 690.) Pag. wez.: J. Sandt.

(S. W.) Pag. skrihw.: G. Murewski.

No Lamberts-muischias pagasta waldischanas (Lambertshof Gem. Berw.) teek wifem pēc fchi pagasta peederigem pagasta lohzelkem zaur fcho finams daribis, fa frobna un pagasta nodohschana kafeerefchana preefch II. pafes 1875. g. un I. pafes 1876. g. ir notikusi, un ja laikds dohmatu pēc fchi kafeerefchana laikdu eemestu zelt, tas lai 25. Oktoberi f. g. fawus nemeris un subdibas pēc fchi pagasta waldischanas peneft; jo wehlak wairs newens netiks flaustis.

Lambertu-muischias pag. wald., 1. Oktoberi 1875.

(Nr. 136.) Pag. wez.: J. Kalning.

Pag. skrihw.: R. Pohlmann.

21. Oktoberi f. g., tilks Sprigaulmuischias (Wilhelminenhof) Oder mahjās nomirūcha fainmeeka kahita Neumana astahta mantiba, fa: firi, gohvis z. un daschada zita manta us wairakohlschanu no Behrs-muischias pagasta teefas pahdroha. 2

Behrsmuischias teefas namā, 2. Oktoberi 1875.

Preefchfbedajz: J. Müller.

Skrihwerts: Reichmann.

Riterchaftes muischus pagasta waldischanas, fā: Grendshu, Irlandas, Pehteriales, Degahles, Kuhku (Abaushof) un Snapju (Friedrichsberg) usatzina vilns fawus pagasta lohzelkem no wihreschū laikas, kuri 21 godus wezi un wezaki, pēc desmitmeelu zelschanas, ar to pēsthemjumu, fa fchihs desmitmeelu zelschanas naturehs:

1) Pehteriales, Degahles un Snapju pagasti 27. Oktoberi 1875. g.

2) Irlandas un Kuhku pagasti 28. Oktoberi 1875. g.

3) Grendshu pagasti 30. Oktoberi 1875. g.

un fa fanahschana par 1875. Oktoberi 28. no rihta Grendshu teefas namā. 2

Grendshu teefas namā, 25. September 1875.

(Nr. 502.) Pag. preefch.: Seidenberg.

Skr. valihgs: Grabe.

Giebawas muischus waldischana pahdroha no Schelmes zeyklem labi dedzinatus frobna keegetus par 12 rubl. tukstoti un frobna daskinus par 15. rubl. tukstoti.

E. Pelling.

30. September 1875.

Rahposti,

ar leelahm galwahm teek no pēc fchi. Wizawas Rudus rohgas buhdama Goepfela tunga lauka pahdrohi.

Slundin a fchanas.

Leepajas un Grohbino vilfeatu un Leepajos Rownas dselszeka tuvumiā buhdamo vilfeita

gruntsgabalu,

leels 45 puhvreetas aruna un zitas semes, ar dīshwojamabm un fainmeegibas chlābm, dohma no 23. April 1876. g. us 19. weenpalak obtiram nahdameem gademe no bīhwas rokcas us renti isdoh. Kas to gribetu usnemt, tai meldahs klahalo fawu dehs pēc vilfeita sekreteera Roehrich L. Grohbino. 2

No Līhvess-Behrs pagasta waldischanas teek finams daribis, fa galwasnaudas mafschana par 1875/76. g. no pagasta weetneekem 27. September f. g. ir apfreste, un ja kādām fchi pagasta lohzelkem tur kādā pretireunachana buhtu. lai tas fawas cerumas dīni nedelu laikā fchi pēdohd un pēc ustrauju teefas fawu nemeribū eefneids. 2

Līhvess-Behrs, 27. September 1875.

(Nr. 182.) Pag. wez.: J. Rosenfeld.

(S. W.) Skrihw. val.: G. Drevmann.

Suhres-Gabrides, Alitshu un Lantses-Ulfchauas bāhuzas pagasta waldischanas zaur fcho peederigem pagasta lohzelkem dara finamu, fa fchi pagasta no dōhschana mafschana par 1875/76. godus ir kafeeretas un isdaltas, un fchihs līstes libds 28. Oktoberi f. g. satram preefch esklātschana Suhres teefas namā atlakas stabwebs. Augščam mineto pagasta lohzelki teek usatzinatis, fchihs kafeereschanas un isdalschanas līstes eefkārti, un ja labds dohmatu fahdu eemestu tur preti zelt, tam fawu nemeribū libds 28. Oktoberi f. g. pagasta weetneekem japeenefs; jo pēbz fchi terminā newens wairs netiks flaustis un pagasta weetneeku spredums par 1875/76. g. nodobhschana isdalschanu stābēs spēkā.

Suhres teefas-namā, 7. Oktoberi 1875.

(Nr. 215.) Pag. wez.: J. Jakobohn.
(S. W.) Pag. skrihw.: G. Hagenfeld.

Krobna Birshu-muischias pagasta waldischana, Jaun-Zelgava aprikti, dara zaur fcho finamu, fa pagasta amata wihi preefch nahameem 3 godeem fcheit tilks zelti:

pagasta waldischanas lohzelki 4. November f. g. puksten 9. no rihta;
pagasta teefas lohzelki 5. November f. g. puksten 9. no rihta;
kalpu un walineku runas wihi 8. November un

pagasta weetneeku puksti 15. November f. g.

Scheit teek wifas lam venahlahts wehlēt, usatzinatti, nozajitols termiās fcheit atnabt un pēc zelschanas dalibū aemt. Kas welligi atraufes, tilks zelti likameem strahpehts. 3

Birshu-muischā, 4. Oktoberi 1875.

(Nr. 578.) Pag. wez.: B. Tumši.
Pag. skrihw.: A. Straupe.

No Lambertu-muischias pagasta waldischanas teek wifas vilnigōs gads buhdamee, fchi pagasta lohzelki usatzinati, 25. Oktoberi f. g. dehs delegirtu (runas wihi) webleschanas us nahfoscēem trim gadeem Lambertu-muischā eeraistes. 2

Lambertu-muischā, (Lambertshof Gem. Berw.) 4. Oktoberi 1875.

(Nr. 245.) Pag. wez.: J. Kalning.
Pag. skrihw.: R. Pohlmann.

15 rubl. f. pateizibas mafas

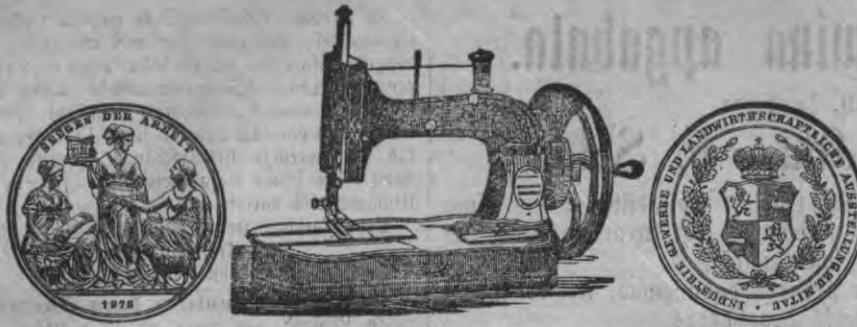
lam, tas Līhvess-Behrs fainmeekam, Swētes Brafschēm, to nakti no 2. us 3. Oktoberi 1875. g. no stokka zaur celaušchanas ar fchihs fihembū ūsagtohs firsus usralda, fā: vīrmo bebru, melleem fārem un mellsu asti, us labo gubšu renogajīga ar pabtagu uszīrta rīza, 10 godus wezi, 80 rubl. fudr. webrībā.

Oltre spohši mellsu, ar masu hāltu blešti veerē, fari us kreko paf, 7 godus wezi, 70 rubl. fudr. webrībā.

Turklahti arī fedisku, rihtus, wehrseles un eemankus.

Kas var fchihs sabbibū fahdras peerahdishanas dobb, dabu augščā mineto pateizibas algū no ta pafsha fainmeeka. 2

(Nr. 1971.)



Lühr un Zimmerthals,

Rīgā, leelajā smilshu eelā Nr. 7.

dabuja par sawahm schujamahm maschinehm
Jelgawas ištahdē wisangstako gohda maksu,
prohti: „fudraba medali no ministerijas.“

Tur atrohdahs wišleelakais schujamu maschinni krahjums preefsch
kurneekeem, skrohdereem, familijahm u. tā jo pr. Par schihm ma-
schinehm teek wairak gadus pilnigi galwohts un wišlehtakee tirgi apfohliti.

J. Malmberga un beedr.

Maskawas tehjas magasihne,

Rīgā, kauf-eelā Nr. 18,

peedahwa leelā krahjumā

„Karawauen tehju“

160, 180, 200, 250, 300 kap. un wehl dahrgaki par mahrzianu.



Sweedru arklus; ezeschas; sehjasmashines; roh-
kas-, sirgu-, uhdens- un damsa-kutamahs mashines;
treschotkas; ekselfashines peedahwa wiſadobs leelumobs
no wiſlabakahm Englantes, Wahzu- un Sweedru-ſemes fabrikahm

tas wiſpahrigais krahjums no ſemkohpibas maschinehm
un rihfeem no

Rīgā. J. W. Grahmann Rīgā.

Pastahwigs lehgeris:
Nikolai eelā blakam bisneku-
dahrsam (Schützengarten).

Kantoris:
leelaja Zehlava eelā, pretim
birščašnamam.

Peesihmejums: Us oħtru baltiflu wiſpahrido iſtahdi Rīgā 1871, g.,
Juni mehn., tika taħm fabrikahm, kuru agents J. W. Grahmans ir, paw-
sam koħpā.

22 premiju ſihmes

peedalitas, starp kurahm ari atradahs tas fudraba medalis no ministerijas par
kroħna iħpaċċumeem, kas bija ta-



wiſleelaka flawas ſihme
preefsch maschinu nodakas.



Par Jurgeem 1876. g. ir džint-
muščha Sutenos weena
lauku-muščha ar kroħgu,
ka ari

trihs mahjas

dabunamas virkt. Nowembera meh-
nesi, no Mahrtineem sahkoħt, wa-
reħs tamdeħt ar džintfungu paċċu
Sutenos dabuħt runaħt. 3

Oberhosteesas adwokats
G. Vorkampf-Laue,
Sutenu grafa Keyserringa pilnvaris.

Kutamahs mashines

tiklab ar sirgeem, ka ar roħku kustina-
mas, labibas tħrisħanas mash-
ines, ekselfashines un arklus iſ-
wišwiſadahm fabrikahm peedahwa
leelā krahjumā no lehgera. 1

Ziegleris un beedris,
Rīgā, pils eelā Nr. 19.

Leel-Rundahles

Simjuhdin-tirgus

tiks schogad to pirmdeen preefsch
Simjuhdem, tas ir 27. Okto-
ber notureħts. 2

Skurndas draudies floħla ir no Mahrtineem
f. g. valiħgs wajjadis. Kas fahre weetu grib ve-
nent, lai meldabs pee draudses mahitaja. 1

Jaunas graħmatas.

Pee J. W. Steffenhagen un debla Jelgawā
nuvap tħha qatawas un turvat, ka ari wiſas jidu
graħmatu boħdés dabujas:

Għixha kura tera apfa ħwuxxha. No
J. Lievenbal. Makfa 10 kap.

Teem irr Möhsus un praveeschi. Biċżeġ-
fweħku preddikis Dikket u basniz. Bidsemmi, fazz-
iż-żihs 1. September 1874 no mahitaja K. Difne.

Makfa 8 kap.

Diwi neweenadi behrni, jeb graħmatna, fuq
istabbi u pamahżiżha: ka buhs un ka nebuhs
ar loħpineem dñiħo, farakstha preefsch behrnejem.
No Chr. Schönerberg, Ruzzawas draubus floħmei-
sterha u ehrgelineka. Makfa 6 kap.

Gihsu un tas, swesħs un pats. Paċċas,
mihla, istabbi u bleħnun dsejnas jeb fneġ-
farakstas u fanekkietas no J. Bankina, Al-
Istraħx flosħmeistera u ehrgelineka. (Oħris
krahjums.) Makfa 25 kap.

Nahlat pee Jesu! Uxaizinashana pee iħstas lat-
mes un fweħħibas. Peħġ Newman Hal anglu rak-
steem latwijsi farakstas J. Biermans.

Makfa 20 kap.

Nonahzeet un valiħseet mums. Spredikis,
fazzihis u Walmeras aprakka miflissions fweħkeem
4. September 1874 no mahitaja K. Difne.

Makfa 8 kap.

Iħsa pamahżiżha ka Wahzeesħu semmē
tagħġid bittex kohpi. Ieħġi trihs lappas
ar biċċu stroħpu. 20 kap.

Drukħis vee J. W. Steffenhagen un debla.

(Tie klaft peelikums: Basnizas un floħlas finas.)

15. (27.) October 1875.

Basnizas un skohlas finas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena fristiba.

Rahditajs: Sinae. Neredfigs behrns &c.

Ginas.

Jelgawā pa Kursemes mahzitaju sinodes laiku tīka atkal
kā wahzu tā ari Latveesħu basnizā wakara deewakalposħa-
nas turetas (fchogad no Schuhkstes zeen, mahzitaja Wilperta
un Jaunpils z. mahzitaja Bernewitz). Mehls fchahdu eerikti
turam par lohti jauku un svehtigu un leelais basnizlauschu
pulks, kas latrā wakarā basnizas pildija, deesgan leegina, ka
draudsēs lohzeklu firdihm ta wakara fludina bij jo dahrga, ko
fawā mihlā Deewa namā pawadija. Kad wiċċi tee gani un
mahzitaji itgadus us sinodi lohpā sanahl, par fawu draudschu
wajjadisibahm runas tureht un eet ar faweenoteem spehleem ta
Kunga walstibu draudsēs un firdis tahlak buhweht, tad sinams
wiċċi fchée sinodes darbi nahk gan wisahm draudsehm par labu,
bet taħs runas wispirms palek sinodes lohzeklu finā. Tapeħż
jo miħli redseħt, ka tai pilseħħta un draudsē, kur wiċċi gani
un mahzitaji lohpā, no winu kohpu buhsħanas svehtibas
starri tuħħdal redsam ißspiħid, tā ka ikweena dweħsele to dabuħn
maniħt. Tas noteek gan zaur to, kad ari swesħhi gaui un
mahzitaji spredikus faka un ikweens ar fawahm dahanahim to
pasħru krahfsħnu Deewa wahrdū atneħ un stiprina to saiti, kas
tizigus weeno, weenalga waj tee peħz meesħas pasibħstami jeb
ne. Lai fchahda sveħħiba no sinodes deenahm waretu jo ba-
gati isturoħt us to draudsi, kur sinodes lohzekki taħs deenas
miħt, un no turenas tahlak un tahlak, tapeħż ir-uf preeksfchu
nодохмаhts, pa sinodes laiku Deewa wahrdus fludinah,
sweħħku deewakalposħanās zelt iħpaħchi draudsei preeksfha toħs
leelus Deewa walstibas dorba gabalus, ka sw. misiones leetu
un ew. luteru palibdsibas laħdés svehtigu darbu. Sinodes laikā
krikt katreijs weena sveħħdeena starpā un wareħs tanī sveħħiħt
weenā un oħra għadā waj nu misiones sveħħkus waj biħbeles
sw. waj zitam iħpaħchi weħrā leekamam darbam par labu.

— Tas darbs pee jaunajahm latv. vihbelu drukas plah-
tehm tohp tikuschi us preekschu west. Pastarpam zeen. Bielen-
stein mahzitajs ar fawem darba palihgeem no Kursemes un
Widsemes wehl eet galigi zauri tahs atlifikchahs wezas deri-
bas grahmatas, lai, kur wehl kahda walodas wainina rastohs,
tiktu deldeta pirms raksts tohp plahtes nezilajami eelikts.
Wezas testamentes grahmatas ir tagad jau libds praweescha
Esaja grahmatai galigi zaurluhkotas.

Ar Kursemes wez. dseesmu grahmatas walodas pahrskaidrofchanu ta eezelta komisjone ir labi patikusi us preekschu. Kā lasitaji jau sinahs, ta dseesmu nodala tohp zaurluhkota no Schuhkstes un Jaunpils z. mahzitajeem. To ohtru dalu ar tahn luhgschanahm un ziteem gabaleem nem zauri Kalnamuischus un Meschamuischus z. mahzitaji. Schi ohtra dala ar Deewa palihgu buhs gan jau libds jaunam qadam qatawa;

pirmo datu ari zere lihds pawaſaram gatawu dabuht. Kā la-
ſitaji to ſin, tai krahſchnā wezā dſeeſmu grahmata ſchur tur
atrohdahs pa dſeeſmai, kaſ wehl gan nei kahdā baſnizā, nei
kahdā mahjā nau dſeedata un ari pehz ta ſatura, kahdā tahn
ir, nekad netiks no laudihm eemihletas. Tapehz tad komiſſio-
nes lohzeſkli ſcho dihka gulofchu dſeeſmu weetā gribuja wiſpirms
likt zitas, jaukaſ, kahdu muhſu baſnizai ir papilnam un kaſ
buhtu jo derigas uſ deewakalpoſchanu baſnizās un mahjās.
Bet kad nu tagadejā dſ. grahmata atrohdahs jau daschi raibu-
mi zaur teem 1. 2. 3. veelikumeem, kaſ beigās peekahrti un
nau wiſ eeruhmeti pehz ſawa eelſchläga ſatura, fur katrai
dſeeſmai ihſti waijadſetu atrastees ſem teem wirſrakſteem, kahdi
wirs lapahm laſami, tad komiſſione tura par derigaku leetu,
wiſas tahs lohſchās mihlaſ dſeeſmas no jauna ſalikt ſawās
peederigās nodalaſs un tur tad to augſcham minetu, maſak de-
rigu dſeeſmu weetā warehs tuhdal likt tahdas, kaſ ſirdis jo
wairak ſpehj zilahſt un ir jau zaur zitahm dſeeſmu grahmatah
no laudihm ſen eemihletas. Tai dſeeſmu rahditajā eelſch
jaunpahrſkaidrotahs dſeeſmu grahmatas buhs blaku ar to dſeeſ-
mas nummuru wehl peefiſmehts tas dſeeſmu nummurs pehz
wez. dſ. grahmatas, ta ka katrei warehs lihdschiniigu grahmata
walkaht un pehz ta rahditaja uſſchäkirt to paſchu dſeeſwu ari
ſawā wezā grahmata. Grahmata zaur wiſu ſcho jaunpahrda-
liſchanu, pahrſkaidroſchanu un jaunu dſeeſmu uſnemſchanu
netaps nemas becsaka, bet ahtraki wehl plahnaka. Komiſſiones
lohzeſkli ir ari no dauds puſehm luhtgi ſawu darbu ta iſdariht,
ta te nupat minejahm un tee iſluhdsahs uſ tam wehl ari mah-
zitaju ſinodes wehleſchanu, kaſ bij ar ſchahdu pahrlabofſchanu
vilmam meerā. Kad tad nu wiſas tas darbs buhs pabeigts,
tad tiſs wehſreis nahkoſchu waſaru no weenas komiſſiones (no
teem mahzitajeem Wagner no Ŝezeſ, Bielenſtein un Šakran-
wicz) zaurluhlohts un warehs tad tuhdal likt drukahfts. Makſis
buhs dſeeſmu grahmata tas pats, kahdā bihbelē.

Kursemes laukſkohlu likums (§ 8) nosaka, ka uſ Kirſpehles ſkohluteefas pawehli laukſkohlotaji tiks mahzibās pahrprohweti. Atſwabinati no ſchahda eſfama ir tikai tee, kas ſkohlotaju ſeminari zaurgabjuſchi. Kā dſirdam laukſkohlu wirſteefā pehz fchi likuma buhſchoht peepraſiht, ka nahloſdā laikā — waj jau ſhogad wehl nau noteikts — laukſkohlotaji Irlawas ſeminari tohp pahrlauſinati, jo pee muhſu lihds ſchim deesgan raibas ſkohlu buhſchanas eſoht wehl wiſadi un ari tahdi atraduſchees, kas nebuht neſpehj ſkohlotaja amatu pildiht, jo teem truhkſt tahs waijadfigas mahzibās, un uſ preeſchu tee jo maſak ſpehlu ſkohlotaju weetu pildiht, kur ſkohlas likumi daſchadās leetās daudſ wairak peepraſa. Bet tāpat aikal no ohtras puſes mums jaſaka, ka eſfamineeretaji newarehē wiſ uſ to ween luhſkoht, kahdas atbildas latrē tai weenā eſfama ſpehj doht. War gaditees un pateesi pee daudſeem tas gadifees, ka nahks ſkohleifſteri preeſdā, kas ſenak pehz ſawas wiſeſ

mahzitti, bet tomehr jau gadū gadus teizami skohlas tihrumā strahda tà ka winu darba augti to labako leezibu par winu derigumu isdohd, bet kad teem nu buhtu atbildas ja-isdohd us schihm un tahm eksama jautafchanahm, tad war gan nahkt, ka tee zouri friht. Un tomehr buhtu leelu leela skahde, kad dauds tahdi derigi spehli muhsu skohlahm sustu. Tapehz tizam, ka ari wiſa ſchi leeta tiks tà isdarita, ka neweenam derigam skohlotajam netiks wina wehrtiba saudeta. Wisi skohlotaji war pilnigi uſtizebt muhsu iswehletam Kursemes laukskohlu pahlukam, Olihdenes zeen. mahzitajam Boetticher l., kas ſcho leetu ſinahs tà wadiht, ka tas buhs skohlotajam un skohlahm par labu.

Bet ja warbuht dasch no lihdschinigeem skohlmieſtereem, kas ari pats jau ſawus truhkumus reds, negribehs turpmak weetu aſnemt, ko nespelj vildiht un no eksama paliks nohſt un dohſees labak us ko zitu, tad warbuht skohlas leetai tas ari buhs itin par labu. Un ja weena un ohtra weetina paliks zaur to tuſcha, tad atlikushee jo wairak warehs ſawu pilnigu iſtikſhanu melketees un prafitees un laudis wiſur ſahks nojehgt — dauds weetās wehl leekahs to neſinoht — ka derigu ſkohlotaju, kas us ſawu amatu pareiſi fataiſſees un grib ar weenu eekſch tam wehl us preekſchu dſihtees, ka tahdu ne-war wiſ gribiht ar ſtaffa viſcha lohni noſirk.

Misiones darbs no Kursemes puſes. Kad uſluhkojam taħs garigas zihniſchanahs muhsu laikds, tad taħs mums iſ-leekahs kà dsemdeſchanas fahpes, iſ kurahm buhs dſimt jau-nadai buhſchanai kristigā baſnizā. Ta faite, kas no Mohmas keisara Konstantina ta leelaja laikem laizigu walidſchanu ar to garigo (kristigu baſnizu) ſawilkuſi weenā kohpā, ſahk azihm redſoht raiſitees. Zaur to nu gan ta baſniza war ſau-deht daschu lihds ſhim banditu palihdsibu un apfargafchanu, bet no ohtras puſes atkal ari tas ir ja-apfwer, ka lihds ar to ari atraifitees taħs faites, kas zitkahrt miheſtibā tika ſeetas, bet nu ir dauds weetās paſlikuſhas par lehdehm, kas netaj baſnizai ſawu ſwabodu garigu dſiħwoſchanu west; ta tad ari baſniza uſ preekſchu warehs jo wairak uſ ſawu rohku ſawu dſiħwi west, weenigi pehż ta gara, kas eekſch wiſas walda. Sinams ſho mehrki wina tik zaur dauds gruhtibahm faſneegs, neween ta leela eenaidnekku pulka labad, bet ari tamdeht, ka laizigas walidbas ehnā un patwehrumā fehdedama wina ir daudſkahrt aismirfuſi, ka paſchaj par ſewi buhs gaħdaht un ſewi walidht. Tapehz tad preezajamees jo dubult par teem eefkigas- un ah-riġas misiones darbeem jo tee peepalihds, ka dasch miris loh-zejkis aldiħwojabs, ka tee atmohduſchees un tiziġi laſahs weenā miheſtibā uſ weenu darbu. Un ſchi laſiſchanahs buhs jo ſekmigi, jo gaifchaki un ſlaidekaki taħs baſunes baſs ſkan, kas toħs iſklihdus kohpā fauz. Patelkum tapehz Deewam, ka zaur Wina ſchelastibu mehs eſam jau ſen peebecdroti tah-dai misiones beedribai, kahds Leipzigaſ luteru misiones nams ir, kas us ſawa karoga nef to ſchelbstu ewangeliumu un ewan-geliuma leezibu, kahds ewang. luteru baſnizā ſkan. Apakſch ſchi karoga mehs ſtahwam kohpā ar wiſeem teem brahleem, teem luteru tiziſtas beedreem iſ Seemeleem un Deenwideem, iſ Wahzemes, iſ Sweedrijas un Dahnijs ir pat iſ Amerikas un Australijas u. z.; ſchi leezibai atkanoht toħp buhweta muhsu baſniza uſ preekſchu un uſ augħiſhu tikkab tē mahjās, ka tur wiapuſ juhrs, ari tur Tamulu ſem Īndija. Pee Leipzigaſ

misiones beedribas peederedami mehs wairak no wiſas fan-mam, nekā mehs tai dohdam; mehs tai paſneedſam ſawas laizigas dahuwanas un — ar Deewa ſchelastibu — ari ſawas ſiſnigas deerluhgħchanas — un turpretim dabunam to misiones darba ſwehtibu, mehs apſinamees, ka dalibu nemam pee ta Kunga darba, kas Wina walſtibu wiſ ſemes iſplata, mehs manom Wina gora wehſmu pee ſawahm daudſkahrt noguru-ſchahm firdihm. Mehs baudam pee tam ari wehl to ihpaschu ſwehtibas dahuwanu, ka lihds ar teem ziteem ew. Iuteru tiziſtas beedreem, pa ſemu ſemeħmi ar ko weenā tiziħibā ſtahwam un weenu tiziſtas apleezinajam, nu juhtamees ari zaur ſewiſčiku, redſamu ſaiti ſaweenoti, muhsu atſiħſchana aug, ka laizigas un garigas roħbesħas neſakriht wiſur kohpā, ka tiziſtas zeleem nau ne tahdu kahru un faſtaru, uſ ka ta Kunga walſtiba ſtah-wehs ari tad, ka ſchihħa paſaules walſtibas wiſu fa-wu miheſtibu tai gribetu atraut.

Kad nu uſluhkojam ſawu, no Kursemes puſes lihds uſtu-retu misionaru darbu pagahjuſchā gadā, tad gan jaſaka, ka tas plaujamais iſ paganeem ir druſzin maſaks bijis, ne ka zitōs gadōs; tilai 121 pagans ir tikuschi kristiti. Ari daschadu zitu behdu ir papilnam bijis; misionari, kas ſwehtigā darbā ſtah-weja, ir no ta Kunga aisaizinati (Kahls pehż 8 gadu darbo-ſchanas), ziti atkal zaure ſlimibu tika pee darba ſaweti, eenaidibas bij jarehs ne tik no katoļu, bet ir pat Englaudeſchu u. z. miſ. beedribas; tomehr tas Kungs ir ar ſawu ſchelastibu klahrt ſtahwejis un dewis misionareem dauds jaunkus augluſ ſawu darba laukā veeredfeht. Pudukotes walſti muhsu misionei durwiſ ſtipri warehs no ta laika, kur muhsu misionarim Zorun ir uſtizehts, audſinah Podukotas krohha prinzi. Jau-na ſtagione ir eetaiſta Madurā. 2 jauni misionari ir atkal turp aiffuhtiti: Besler un Bergſtet. Misionas dahuwanas kas Leipzigaſ beedribas kaſe iſg. gadā fatezeja, bij 78 tuhlf. dahl-debu. No maſahs Salſchu ſemes ween 13,700 d., no Kree-wijas luteru draudſehm 13,100 d., no Bairijas 13,000 d. Hannoveres 6500 d., Meklenburgas 4300, Sweedru ſemes 4100 d. u. t. pr. To iſdohſchanu bij pee 72,000 dahldebu un bij dauds baſnizinahm un misiones nameem ar wiſu wiſa-điſigahm uſkohpſchanahm wehl ja paleek uſ preekſchu; peeminam tē ihpaschi Trankebaras Jeruſalem baſuizu. Iſgahjuſchā gadā pa Kursemes draudſehm misiones dahuwanu ſlais bij maſaks nekā pehrn; pa dakai tas gan radees zaur to, ka daschās weetās, kur pehrn misiones ſwehtkus tureja un laba teeffa dahuwanu ſanahza, (Leepoja, Embotè, Wahrmē u. z.) ſhogad daschu kawektu labad tais apgabalos nebij ſwehtki tureti un uſ naħ-koſchu gadu atlikti. Lai Deewas tad nu uſ jaunu gadu paſhi-djetu, atkal wairak tahdu misiones ſwehtku ſwehtikt, kas ne-ween misiones dahuwanas wairo, bet ari to miheſtibu uſ to ſwehtu misiones darbu dauds firdiſ ſtahda un ecededina.

No Kursemes baſnizteſas aprinka bij preekſch misiones eenahkuſchi pa wiſam 1904 rubli un 15 kap.: prohti

no Kuldigaſ prahwesta aprinka	346 rub.	61 t.
" Šehpils	"	334 "
" Telgawas	"	314 "
" Grobinas	"	257 "
" Dohbeles	"	179 "
" Baufkas	"	176 "
" Rundawas	"	132 "

no Vilnias prahwesta aprinka 82 rub. — fap.

" Bilteneš " " 81 " 70 "

Traktatē 17. August bībēlu swēftki swēhtiti. Sprediki tur fazijschi Jaun-Peebalgas zeen. mahzitais Rähbrandt un Gulbenes zeen. mahzitais Keussler.

Pee Wentspils elementarfoklas ir eezelts par skohlmeisteri Tehrpatas seminarists A. Garrais k. un pee Zehkabstastes wahzu elementarfoklas k. Abel k.

Par Rihgas superdentu ir no muhsu Kunga un Keisara apstiprināts Zahna basnizas mahzitais J. K. Müller.

Maslawas ewang. luteru konsistorijas vihze presidents,
generalsuperdents Karlblom ir 22. September 55 gadus vežs
Deewa preekschā aisaahjis.

— Maskow, awise raksta, ka walstesskohlu ministerija efoht nodohmajusī gubernu aprinkos schur tur eerilteht skohlas grahmatu magasīnas, lai laudis wifōs tais apgabalōs, kur grahmatu pahdohktawu truhft, waretu weeglaiki pee tahn grahmatahm tikt, lahdas behrneem skohlas waijadfigas.

No tumſibas us gaſmu. Kahdā Berlines ſkohla nupat bij ſchahds gadijums. Kahds no ſkohleneem, darbu lauſchu behrns, jau wairak reiſes bij us tam peespehts, ka bij ſawu ahbezi mahjā aifmirſis. Weenu deenu atkal ta pati nelaime un ſkohlmeifters jau gataws behrnu par to ſtrahpeht. Behrns ſahk luhgtees un raudadams ſaka, ka ne-efohi pats pee tam wainigs, bet wina tehwſ eſoht nefsnoht atkal to ahbezi no wina grahmatu ſulites iſwilzis un aifmirſis atpakal liſt. „Nu ko tad taws tehwſ ar ahbezi dara?“ ſkohlotajs jautaja. „Winſch mahzahs laſiht,“ behrns atbildeja. „Un lad winſch tur ko ne-iſproht, kas tad?“ „Tad es winam ſmalki parahdū,“ behrns atbildeja. To dſirdoht ſkohlmeifteram ſinamē duſmas pahrgajha.

Neredfigs behrns.*)

Jo tas Zilwela Dehls ir nahziš meklebt un svebtu
daribt to, tas pasudis. (Luhl. 19, 10.)

To svehtdeenu preeksch ta leela uguns grehka Schilago
pilsehta es biju kahdā azu dseedinatawā. Weena mahte atneſa
fawu ſhdamo, tikai kahdus mehneschus wezu, un luhdſa ahrſti,
lai behrma azis ifmeklejoht. To isdarijis dakters us mahti fa-
zija: „Juhſu behrns ir akls; wiſch nekad fawu azu gaifminau
ne-atdabuhs. Es dohmaju, ka tikai juhſu paſchu nerelkina-
ſchana pee tam ir wainiga. Kad juhſ preeksch 3 deenahm
fawu behrnu te buhtu atneſuschi, tad wehl buhtu bijis eefpeh-
jamſ to dseedinahrt.“ Ta gudrais ahrſte runaja; mahte fawu
behrnini ſpeda pee fruhts, un tahn fahpes, kas us winas
gihmi bij redſamas, fatreeza mani. Es raudaju, dakteris rau-
daja; mehs newarejhm fawas aſaras notureht. Bate mahte
bij kā ahrprahṭā. „Mans mihlais behrniñ,“ ta wina ſchnuk-
ſteja, „tad tu nekad nedrihſti to azis ſfatitees, kas tew dſih-
wibu dewa? Mans behrniñ, luteſliht!“ Tas teeschahm bij
behdigī redſeht. Bet kas ir azu gaifminas paſaudeſchana, to
ſalihdsinobt ar dwehſeles bohja eefchanu? Tuhkſtoſchlahrt la-
bak es wehletohs, kaut manim azis if galwas tiktū iſgareſtas

un es neredsfigs sawas deeninas nodishwotu, nekà mana dwehsele pasustu. Manim ir weens dehls un tikai weenigi Deewstofin, zil sohti es to mihsloju; bet es dauds labak redsetu, ka kahds wina kohfhas agis is winu bedrehm isgreestu, nekà winsch leels isaudis, heidscht un pehdigi, bes Kristus un bes zeribas no fcheijenes aiseetu. Dwehseles pasuschana, kas tahs par dohmahm! Kristus sinaja ko tas apishme. Tas winu dñina semè no Tehwa Klehpja, tas winu dñina semè no sawa augsta debesu-trohna, tas winu wadija libds fahyju pilnai peeres-reetai. Swarigu darbu isdariht, bij Deewa dehls apnehmees. Kad winsch us Golgatu sawu dñishwibu nodewa, tad winsch gribaja pasuduscho pafauli, tad winsch gribaja tawu un manu dwehseeli glahbt.

Behrua pashandeshana.

Kahdā jaukā waſaras deenā iſbrauza weens no manegeem Schikago vilſehtā lihds ar ſaweem behrneem uſ ſalumeem. Kahdas leelas ſwehtdeenas-ſkohlas ſkohleni, ſehni un meitenes, brauza ari uſ to paſchu puſi, weenu deenu lihds ar ſaweem ſkohlotajeem uſ ſemehm padſhwotees. Par nelaimi weens maſſ ſehns nokrita no wagona platformas, wiſch kluä ſtarv riteneem un wiſa rinda pahrgahja wičam pahri. Tuhlit tapa apturehts. Nelaimiga ſehna meefas tik breeſmigi bij ſaplohsitas, ka behrnu uſraugs ſawus ſwahlkus nowilka un lihki ar teem apſedsa. Lihkis tika ſanžijas mahjā pamets un uſraugs ar diweem ſkohlotajeem dewahs pee nelaimiga wezakeem, kam wiſch weenigs dehls bijis, teem ſcho behdigo notikumu paſinoht. Pee durwim nonahkuſchi, tee weens uſ ohtru fazijs: „Eij tu eelfcha!“ „Ne, es ne-waru,“ tika atbildehts. Uſraugs gribaja lai ſkohlotaji eetu, jo wiſch ſagaidija no wezakeem pahrmeschanas par ſliktu behrnu uſraudſbu. ſkohlotaji atkal negribaja. Behdig waijadſeja uſraugam paſcham ee-eet to Ijaba wehſti nonest. Wiſch atrada wezakus meerigi puſdeenu ehdoht. Wiſch tehwu iſſauza no ebfchanas iſtabas, tapehz ka winam derigali likahs, papreelſch ſchim to behdu wehſti ſinamu dariht. Wiſch to eeweda zitā iſtabā un fazijs: „Man jums lohti behdigia wehſts japafino. Tuhsu dehls; maſais Dſchehms ir patlaban uſ dſelszela ſabraukts!“ Tehwz palika bahlz ka lihkis. „Waj tas ir pagalam?“ wiſch drebedams waizaja. „Ja, mihtais kungs, wiſch ir nomiris.“ Kā ahrprahiggs tas ebfchanas iſtabā eefkrehja, kur wina ſeewa ſehdeja. Tas ſauza: „Nomiris! Pagalam!“ Mahte prafijo: „Kas?“ „Muhtu maſais Dſchehms!“ Uſraugs; kas manim ohtra deenā pats ſcho behdigu notikumu ſtabſtija wehl peelika klah: „Es jums neſveju iſteikt, ko es eelfch ſewis fajutu, kad ta mahte manim wirſu gahſahs un ſauza: „Kur mans dehls ir? Kur wina lihkis? Wedat man tuhlit pee wina, man waijag winu redſeht?“ Es nabaga ſewai pateizu, ka winas behrnu meefas ta eſoht ſaplohsitas, ka wina to wairs ne paſiht newareschoht. Kad wina ſcho dſirdeja, tad ta apgihbui man pee kahjahn nokrita. Es negribetu wairs reif ſchahdas behdigas wehſts nonefejis buht un kad manim ari wiſu Schikago par to dohtu.“ Ta mans draugs runaja; un teefcham ſchini leelā, plaschā ruhmē gan neweens tehwz un ari neweena mahte nebuhs, kas ari neſazitu: „Tas ir breeſmigi ſawu mihtu un dahrgu behrnu uſ tahdū bai-ſiqu wiſhi paſaudēht.“ Teefchahm, drauai, es to wiſch vilſeht.

nigi faku, tas ir breesmigi; bet kas tas ir, salihdsnoht ar weenās dwehseles pasuschanu.

Dauds breesmigata bohja - eeschana.

Dohmasim ka tas behrns, no ka patlaban runajam, par wihrū usaudjis, dsehrejs buhtu palizis, beidsoht un pehdigi kā tahds no scheijenes buhtu aishgahjis. Ussstatat tohs simtus un tuhksostschus schini leelā pilsehī, kas schuhpodami pa eelahm wahrtahs, kas ne tik ween kapā, bet aridjan ellē ka dsehreji reis nonahk. Es jums faku, draugi, es labak gribetu kaut weena simts juhdses gara dselszela reisa pahr manu dehlu, ko es til lohti mihtoju pahri eetu, tā ka neweens atoms no wina meefas wairs ne-atlīktu — es labak gribetu kaut nahwe to newainigā behrnibā norautu, nekā winsch leels isaugtu un beidsoht bes Deewa un bes zeribas tiktukapā eelaists. Ta ir preefsch zilwela breesmiga leeta, tā bes zeribas un bes schehlastibas fcho pāfauli atstaht, ihpaschi schini semē, kur tas preezas-wahrds no fwehtdeenas us fwehtdeenu, ja no deenas us deenu un waretu faziht: no stundas us stundu til ustizigi teek fludinahs. No schihs milsenigahs pilsehtas weena gala lihds ohtram ir lihds schim tas preezas ustizigi tizis pafludinahs, un warbuht ustizigaki un dedsigaki nekā zitā kahdā pilsehtā pāfaule. Es jums faku: Londone ir lihds debesihm pa-augstinata sawu winai dohtu leelu augstu teesibu deht un ta buhtu pateesi behdiga leeta, kad Londonē kahds zilwels ellē nobrauktu, ihpaschi kad tas pee ewangeliuma pilniga spohschuma netiktu. Tahds tad pasustu ewangeliseerētā semē. Winsch tad dsiłumā nobrauktu is tahdas semes, kur winsch to preezas wehsti no weena krustā fista un atkal augscham zehluscha Pestitaja ir dsirdejīs pafludinam. Pateesi es jums faku, tas ir behdigi, kad behrns, kā tas nupat peeminetais us dselszela waj zitur kur nelaimē nahk; tas ir lohti behdigi, kad māss behrnisch sawu azu gaifminu pāfaude. Tahlat ir janoschehlo, kad wihrs, kas bagats bijis, nabags kluhst un truhkumu zeesch, jeb kad zilwels sawu gohdu un labu flawu pāfaude. Bet mihtee draugi, to labi apdohmat: preefsch schahdeem wehl ir zeriba! Zilwels war wehl pee Jesus tilt, kad tas sawu labu flawu un raksturu ir pāfaudejīs. Jesus grib pat tahdus zilwelsus peenemt, kam nekad nau laba flawa bijusi; winsch grib pat par tahdeem apschehlotees un winus usnemt, kam no rakstura wehl nekad ne pehdas nau bijuschas; winsch pats wineem grib weetu un balsi sawas muhschigas gohdibas walstibā eerahdiht. Bet kad zilwels bes Deewa aiseet, tad preefsch wina wairs nau zeribas. Juhs gan winam wehl warat to pehdeju gohdu parahdiht, wina lihki lihdsht apglabahit un pee wina kapa raudaht; bet ta erzengelu basuhne kas augscham-zelschanas rihtā atskanehs, schahdu zilwelu usmohdinahs us sohdu un us muhschigu kaunu un mohkahn. Pahr schahdu zilwelu kapu Betlemes swaigsne nespīhdehs. Ak, draugi, usmohdisimees un steigfimees us droh scho pestischanas pili! Mehs tehwi un mahtes gahdasim, ka muhsu behrni schini glahbschanas schirkstā eeteek un isglahbti laikā pee Kristus ganama pulka teek peepulzinati.

Dsehrajā.

Ap 1872. g. es jau reis biju schini semē. Gandrīhs ap to pāschu laiku nonahza us Londoni kahds jauneklis, kas lihds

tam daschadōs widutschōs us semehm bij dīshwojis. Tas bij kahdas atraitnes weenigs dehls, ko ta par sawu stuti un fistitureja, par sawu zeribu un eepreezinashanu. Zil lohti ta atraitne sawu dehlu mihtoju un kā ta par to Deewu luhds! Winsch ari drihs weetu dabuja, bet pee tahda wihra kas to us teateri un dserfchanu paweda. Tagad Anglijā usturotees, gadījabs manim ar schi jaunekla mahti fastapt un wina manim stahstija, ka wina darba dewejs to esohf otlaidis, tapehs ka tas dsehrajās palizis, ka tas pee winas atkal atpakał atnahzis un esohf ka nabaga dsehrajās nomiris. Mahte tagad kleeps un brehž par aishgahjuscho un ne wis bes eimesla. Winas dehls ir dsehrajās kapā eelaists un tee raksti til skaidri issaka, ka neweens dsehrajās to Deewa walstibū ne-eemantohs. Wai, zil tas ir breesmigi! Zil mahtes gan nau Londonē kuru dehli laizigam un garigam pohstam preti skreij! Deews grib lai mehs pee scheem nabaga nelaimigeem ejam, wineem to preezas wehsti pafludinahs, un winus usaijinaht, pee tahm ewangeliuma teesibahm un schehlastibas mantahm dalibu nemt. Winsch Londonē nau neweena til skikta un grezīga zilwela ko Jesus glahbt un pestīt negribetu. Kad mehs tikai preefsch wineem gribam puhlees un Deewu luhgt un pat tuhlt, tad tas Kungs mums dohs to schehlostibū no wineem daudsus preefsch wina muhschigas walstibas eemantohs.

Isglahbts!

Preefsch kahdeem gadeem — es dohmaju schai paschā mehnesi buhs diwi gadi — tad kahds White-Ster-linhijas kugis tika us klints fadragahts, netahs no Nufondlandes krasta un 500 zilweli nogrima flajā vilnu kapā. Us ta fuga bij ari weens jauns zilwels no Detroites, kam tur leela seedofcha geschēste jeb weikals bij. Drihs pehz fuga nogrimšchanas dabuja ta jauna wihra feewa un weikalu beedris telegrafa finu, ka winsch ari esohf noslihžis. Baur fcho finu iszehlahs tahs leelakahs behdas un nosklumšchanas. Wina feewa brehza un waimanaja fawās fahpēs. Wina mahte to pāschu darija. Israhdiyahs it ka nekahds zeribas starinsch winu nosklumšchanu nakti nekad wairs nespētu apgaismoht. Tē us reis tikai kahdas stundas wehlak atnahza ohtra telegrafa fina, schai finai bij til tas weens wahrds: „Isglahbts“ un ta peemineta jauna wihra paraksts. Virmajā finoschanā bij pāhrlatīšchanas bijusi. Tas, par ko tee finosa, bij zaur Deewa schehligu wadišchanu newis pee teem nelaimigajeem, bet pee teem isglahbtaejem peederejīs. Kahdu preeku un libgsimbu ta ohtra wehsts wina familijsā un pee wina draugeem padarija, to man newaijaga isskaidroht. Schim gadījumam par pee minu tika ta beidsama fina ar glahsi eerahmeta un wina fabrikī pakahpta. Tur eegahjis to ikkatrīs ar fawahm pāschahm azīhīm war laisti: „Isglahbts!“ — kas tas par wahrdu! Grehzineeks, waj tu ari negribi buht pee isglahbtaejem? Kad til tu gribi, tu wari tikt isglahbts. Deews to spēhj dariht. To dariht ir Deews gataws un labprātīgs. Lewi glahbt, us to Deews gaida. Apnemees jel schodeen, ka tu gribi tikt isglahbts. Apnemees ari, Deewa walstibā eespeestees. Deews tewi aizina us to. Winsch tewi aizina, tāhdam pat nahkt, kahds tu es. Winsch sawā muhschīgā wahrdā faka: „Kas pee mani nahk, to es ne-ismetīschu ahrā.“